

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

 CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

 ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
CARLES FLO, director general
IVAN GRAU, director financer
ORIOL GALLISSÀ, director comercial
JOAN SERRA, director de producció
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**LLIGAR VASOS COMUNICANTS,
L'INTERIOR I L'EXTERIOR**
D. Sam Abrams

Poeta, assagista i traductor
EN SÍNTESI
**Frankfurt,
un balanç**

Treure pit

S'ha acabat la Frankfurter Buch Messe i, mentre es despenen les banderoles i es desmunten expositors i exposicions abans d'escombrar-ho tot, la gent d'aquí i la gent de fora s'anima a dir-ne de tots colors. Tant me fa el que puguin dir, perquè estic plenament convençut d'un parell o tres de coses bàsiques: ha estat un èxit; la literatura catalana, per mèrits propis, ha estat el centre d'atenció del món de l'edició durant unes jornades; i marcarà un abans i un després.

ARA MATEIX EL QUE M'INTERESSA SOBRETOT és el sentit real del *després* que significarà la Fira de Frankfurt i la manera en què es gestionarà aquesta etapa posterior. D'entrada tenim molt de guanyat, perquè es respira un ambient diferent a la literatura catalana, que es pot resumir en una frase contundent que va deixar anar Josep Bargalló en un moment decisiu del procés de muntar la participació catalana a Frankfurt: "Hem de treure pit i dir que som una gran literatura europea". És una frase que no s'ha d'oblidar i que resumeix perfectament el clima de recuperació de la confiança en si mateixa de la literatura del país, una confiança que havia estat greument danyada amb el trist episodi de demanar el premi Nobel de literatura per al poeta Miquel Martí i Pol.

S'HAN D'APROFITAR AQUESTS NOUS AIRES positius com a punt de partida de cara a noves intervencions i actuacions en el món de la cultura i la literatura. Ras i curt: Frankfurt no és el final de res sinó l'inici de les moltes coses que han de venir. És justament en aquest sentit de decidida voluntat de continuïtat de la bona ratxa de la cultura catalana que hem d'entendre la revelació de la notícia sobre la possible participació catalana a la Biennial de Venècia durant la cloenda de Frankfurt. També és en aquest sentit que hem d'interpretar les vitalíssimes paraules de Baltasar Porcel en el seu discurs reivindicant la seva fe "en la literatura, en la incitació estètica i en l'ansia passional".

HA ARRIBAT EL MOMENT DE DEIXAR que el triumvirat del poder cultural format per Bargalló, Carod i Tresserras desplegui el seu projecte sense traves, que faci les coses segons el seu parer. La feina és molta i el temps de què disposen no és tan generós. Han de treballar en dues direccions generals diferents, però totalment complementàries: cap a l'interior i alhora cap a l'exterior. És a dir, cal consolidar un sòlid mercat de projecció interior per als productes culturals, uns productes clarament definits pel que fa al seu valor estètic real, uns productes que generin prestigi social per a la cultura a tot el territori, uns productes que disposin d'una eficaç xarxa de divulgació i promoció a través dels mitjans de comunicació.

LA CORRECTA VERTEBRACIÓ DEL MERCAT CULTURAL interior és el complement indispensable de la ingent tasca que Bargalló i Carod s'han proposat en voler generalitzar el coneixement de la cultura catalana a l'exterior, a nivell global. En lligar definitivament aquests dos vasos comunicants, l'interior i l'exterior, caldrà en el mateix

CARME PERIS

"S'han d'aprofitar aquests nous aires positius com a punt de partida de cara a noves intervencions i actuacions en el món de la cultura i la literatura. Ras i curt: Frankfurt no és el final de res sinó l'inici"

moment apujar molt el llistó de les exigències a l'hora de rendibilitzar esforços i recursos. Està més que comprovat que la cultura catalana té un valor profund, estable i divers, que fa que pugui "treure pit" sense por al ridícul i que pugui exigir el bo i millor d'ella mateixa i el bo i millor en el tracte que rep dels altres.

CITARÉ ALGUNS EXEMPLES QUE ENS AJUDARAN a visualitzar aquest concepte. És important articular adequadament l'espai de l'edició en català perquè les empreses grans, mitjanes i petites tinguin el seu lloc corresponent i no tirar la casa per la finestra per satisfer les necessitats prioritàries de només els grans. És important

col·locar persones de la màxima qualitat humana, intel·lectual i moral en el futur Consell de les Arts en lloc de reciclar per enèsima vegada *els de sempre*, els de casa bona, els de les afiliacions que toquen. És important repassar els mecanismes d'ajuts a la creació, a la traducció i a l'estudi de la literatura catalana que des de fa anys funcionen de manera irregular i deficient. Cal més planificació i més rigor. És important prendre el tracte que els editors estrangers han dispensat a Albert Sánchez Piñol i ara a Jaume Cabré com a models a seguir. S'ha acabat l'època de les traduccions estrangeres a qualsevol preu. No, de cap de les maneres, perquè la literatura catalana ha demostrat que es mereix un tracte preferent. Potser seria qüestió de crear una xarxa d'experts (agents, professors, traductors, crítics) en les diverses literatures del món per assessorar l'Institut Ramon Llull de cara a optimitzar els esforços en la promoció exterior. És important desenvolupar una relació més profitosa amb el Cervantes, el sistema universitari, els lectorats a l'estranger i la xarxa de casals catalans. En fi...

UN FULL DE RUTA PLE DE REPTES DE PRIMERA magnitud, però no gens impossibles d'assolir, sobretot si tenim en compte que existeixen les primeres matèries artístiques, els mitjans empresarials i institucionals, les oportunitats polítiques i socials i els tres líders per fer-ho.

Marçal Sintès

Pel que han explicat les cròniques i els que hi han anat, la presència catalana a la Fira de Frankfurt, promoguda en temps de CiU, gestionada durant el primer tripartit –moment en què es va córrer el risc d'un aparatos naufragi– i culminada pel segon tripartit, haurà estat positiva per al país, la seva cultura i la seva adolorida autoestima. No sembla que aquesta conclusió pugui discutir-se. Altra cosa és el que en surti en el vessant comercial, de compravenda, que això no es podrà valorar fins més endavant. Després hi ha la polèmica sobre si els catalans que fan literatura castellana també havien de formar part del programa oficial de l'Institut Ramon Llull. He escrit alguna vegada que hi haurien pogut ser. En el ben entès que la seva participació no havia de ser preeminent. A més, haurien pogut col·laborar a explicar quina és la realitat de Catalunya, que res té a veure amb el que l'espanyolisme ha volgut projectar. Tot amb tot, estic convençut que no s'haurien evitat els silencis que ha sofert l'actuació catalana a Frankfurt, ni tampoc la verinosa campanya orquestrada per una colla de mitjans de comunicació. Campanya per protestar per les suposades exclusions, sí, però també i sobretot, que ningú no s'enganyi, amb l'afany d'arruïnar la nostra imatge a l'exterior. Un afegit sobre els corresponents estrangers, normalment residents a Madrid i, com hem pogut comprovar, en general desconeguts de Catalunya i molt intoxicats pel clima i els mèdia d'allà: estaria molt bé que rumiéssim com ho hem de fer per arreglar o matisar els efectes tan nocius d'aquest problema.
m.sintes@hotmail.com